

Siden sidst

Af dekan, professor, dr.theol. Kirsten Busch Nielsen

At fejre et jubilæum er på én gang at se bagud og at se fremad. De mange bidrag fra Det Teologiske Fakultets forskere til markeringen af reformationens 500 år har fremdraget

både velkendte og mere underbelyste sider af den lutherske teologi og tradition. De valg, der er truffet, lægger grund til fremtidig forskning. Jubilæet har også givet lejlighed til diskussion om teologiens egen identitet og om relationen mellem reformation, universitet og videnskab. Vi har deltaget i jubilæumsmarkeringen gennem udgivelser, foredrag, debatter og diskussioner, optræden i medier og meget andet, i adskillige tilfælde i samarbejde med forsknings- og kulturinstitutioner i ind- og udland samt med aktører i det kirkelige landskab. På fakultetets vegne siger jeg tak for de mange gode samarbejder, som 2017 bød på i anledning af jubilæet. Forhåbentlig har det hele gennem den nye viden, der er frembragt, bidraget til at aflive snarere end at befæste myter.

Som en af artiklerne i dette nummer af

TEOL-information minder om, var reformationsjubilæet ikke det eneste runde år i 2017. Den russiske revolution fyldte 100 år. Adjungeret professor Christian Gottlieb skriver om dette glemte eller, som han siger, fortrængte jubilæum og de spørgsmål om forholdet mellem religion, kirke og samfund, det kalder frem. Fakultetet nåede i årets løb ved et kirkehistorisk arrangement desuden at markere hundredåret for salget af Dansk Vestindien til USA. I dette hæfte tager vi fat på et af 2018's jubilæer gennem professor mso Christine Svinth-Væрге Pöders artikel om de overvejelser, som det tyske krigsnederlag i 1918 foranledigede kirkehistorikeren Karl Holl til at gøre. Også her er det relationen mellem kristendom og samfund, der står i fokus.

Ved årsskiftet 2017-2018 fratrådte professor Steffen Kjeldgaard-Pedersen, hvis ekspertise bl.a. gælder netop reformationens historie og teologi, sin stilling ved fakultetet for at gå på pension. Professor Lauge Nielsen har skrevet afskedsportrættet, der kan læses nedenfor. Det Teologiske Fakultet siger Steffen Kjeldgaard-Pedersen hjertelig tak for en usædvanlig, omfattende og mangesidet indsats.

I april 2018 skal vi sige farvel til fakultetsbibliotekar Henrik Laursen, som da går på pension. Henrik Laursen, der har ledet biblioteket siden 2008, fortjener stor tak. Gennem de seneste år har han stået i spidsen for klargøring, flytning og genopstilling af biblioteket i fakultetets nye bygninger. Det gode resultat af bestræbelserne på at beholde biblioteket som del af fakultetet på en sådan måde, at det bedst muligt understøtter forskning og undervisning, kan man læse om i artiklen af informationsspecialist Minna Giesel, der har afløst Henrik Laursen som leder af biblioteket. Der pågår for tiden store omstruktureringer i den danske forskningsbiblioteksverden. Gennem Minna Giesels stilling knyttes det teologiske bibliotek i det daglige arbejde tættere til Københavns Universitetsbibliotek. Men vi har beholdt et selvstændigt fakultetsbibliotek for at sikre nærhed og et godt samspil mellem den klassiske, fysiske bogsamling og digitaliseringen af litteraturen.

Biblioteket tilvejebringer de bøger, artikler og andet materiale, som forskere og studerende har brug for – bl.a. for selv at kunne skrive. I dette hæfte omtales blot en enkelt af de monografier, som i år er udgivet fra fakultetet. Lektor Karen Lauterbachs undersøgelse *Christianity, Wealth and Spiritual Power in Ghana* handler om unge præster og præsteembede i Ghana. Lektor Hans Raun Iversen præsenterer og kommenterer bogen, der med sit emne knytter forbindelse mellem teologi og Afrikastudier.

Ved siden af de videnskabelige bøger og artikler udgiver fakultetets forskere i stort omfang også bredere, formidlende publikationer af forskellig art. Sådan har det været i årtier. På linje med Kø-

benhavns Universitets øvrige fakulteter gennemfører vi i 2018 en forskningsevaluering, der skal munde ud i, at et internationalt panel rådgiver om forskningsudviklingen i de kommende år. Et af de temaer, vi ønsker at drøfte med panelet, er netop balancen mellem forskningsaktiviteter og -publikationer på den ene side og formidlingsaktiviteter og -publikationer på den anden.

På den akademiske side blev efteråret 2017 særdeles godt. I september påbegyndtes arbejdet i Danmarks Grundforskningsfonds Centre for Privacy Studies. Åbningen blev markeret ved en festlighed den 1. november. Centeret ledes af professor Mette Birkedal Bruun. Det hviler på hendes gode idé og den meget dygtige indsats, hun har lagt i at planlægge forskningsprojektet, skrive ansøgning, danne en tværfaglig forskergruppe og i det hele taget sikre alle de kontakter og netværksforbindelser, som et center på det niveau og af den størrelse fordrer. For fakultetet er det en glæde og en ære igen at skulle huse et grundforskningscenter. Mette Birkedal Bruun fortæller i en artikel om den planlagte forskning, der under kirkehistoriske, retshistoriske, arkitekturhistoriske og idehistoriske synsvikler skal undersøge fænomenet "privacy". På fakultetets vegne vil jeg gerne også på dette sted lykønske Mette Birkedal Bruun med den fornemme bevilling, der danner grundlag for i hvert fald seks års forskning, og gentage fakultetets velkomst til centeret. Mette Birkedal Bruun er i efteråret fuldt fortjent blevet hædret såvel med Carlsbergfondets Forskningspris 2017 som med Einar Hansens Forskningsfonds pris for fremragende humanistisk forskning 2017.

Blandt Einar Hansens Forskningsfonds prismodtagere var også professor emer. Troels Engberg-Pedersen, der fik den danske hæderspris 2017. En udmærkelse opnåede også professor emer. Martin Schwarz Lausten, der i efteråret modtog Kristeligt Dagblads pris for formidling af kirkehistorisk forskning til et bredere publikation. Tillykke til dem begge!

Hjerteligt lykønskes skal også lektor Leo Catana, der siden sidst har opnået doktorgraden i teologi på grundlag af afhandlingen *Late Ancient Platonism in Eighteenth-Century German Thought*, og tre cand.theol.'er, der nu kan skrive ph.d. på visitkortet: Mikkel Gabriel Christoffersen (*Living with Risk and Danger. Studies in Interdisciplinary Systematic Theology*), Rasmus Dreyer (*Hans Tausen mellem Luther og Zwingli. Studier i Hans Tausens teologi og den tidlige danske reformation*) og Christina Solmunde Michelsen (*John the Baptist's Public Ministry in Lk 3:1-20. Is Luke a Writing Reader of Matthew?*).

Ved dimissionsfesten kunne fakultetet lykønske ca. 45 cand.theol.'er. I det seneste år er desuden også udklækket godt fyrrer kandidater i Afrikastudier, mens en halv snes har afsluttet studierne på den fællesnordiske kandidatuddannelse Europas religiøse rødder. En del af de nyuddannedes studietid har ligget i årene efter fremdriftsreformens gennemførelse, og det har ikke kunnet undgås, at deres årgange er blevet puffet rundt mellem skiftende regelsæt. Men der er ikke tvivl om, at fremdriftsreglerne nu har sat sig igennem. Fakultetets to studienævn arbejder engageret med den stadige justering af rammerne, så målet om effektiv

gennemførelse understøttes bedst muligt samtidig med, at der tages de nødvendige hensyn til fagenes virkelighed.

Sidst på året faldt brikkerne på plads i et nyt bevillingssystem for de videregående uddannelser. Det har været nogen tid undervejs. Med baggrund i en bred politisk aftale mellem folketingets partier er der i de store linjer nu skabt klarhed over uddannelsesfinansieringen fra 2019. Uddannelsesindtægterne og de øvrige finanslovsmidler vil næppe vokse i de kommende år. Så meget mere er der grund til, at fakultetet som Københavns Universitet i øvrigt forbereder sig på at måtte hente finansiering fra eksterne kilder som forskningsråd, danske og europæiske, og private fonde. Fakultetet har også på det seneste været begunstiget af gode fondsbevillinger, dette takket været forskernes solide indsats på ansøgningsfronten. At forskningen fremover må styrkes gennem hjemtag af bevillinger, er blot et af målene i *Talent og samarbejde. Strategi 2023*, som universitetets bestyrelse tiltrådte før jul, og som vi nu skal i gang med at udmønte på fakultetet.

Det har glædet os, at mange af vores samarbejdspartnere, alumner og andre interesserede for længst har fundet vej til Søndre Campus som deltagere i konferencer, seminarer og åbne forelæsninger. I foråret 2018 inviterer vi blandt meget andet til "Onsdag med Kierkegaard": introduktionsforelæsninger om Kierkegaards tanker om det almenmenneskelige. Tid og sted fremgår af hjemmesiden og af kalenderen bagest i hæftet.

Det Teologiske Fakultet byder alle velkommen til forårssemesteret 2018!